

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Se scutură din salcâmi o ploaie de miresme. Bunicul stă pe prispă. Se gândește. La ce se gândește? La nimic. Numără florile care cad. Se uită în fundul grădinii. Se scarpină-n cap. Iar numără florile scuturate de adiere. Pletele lui albe și crețe parcă sunt niște ciorchini de flori albe; sprâncenele, mustățile, barba... peste toate au nins ani mulți și grei. Numai ochii bunicului au rămas ca odinioară: blânzi și mângâietori.

Cine trânti poarta?

– Credeam că s-a umflat vântul... o, bată-vă norocul, cocoșei moșului!

Un băietan și o fetiță, roșii și bucălați, sărutară mâinile lui „tata-moșu”.

– Tată-moșule, zise fetița, de ce zboară păsările?

– Fiindcă au aripi, răspunse bătrânul, sorbind-o din ochi.

– Da', rațele n-au aripi? Ele de ce nu zboară?

– Zboară, zise băiatul, dar pe jos.

Bătrânul cuprinse într-o mână pe fată și în cealaltă pe băiat.

– O, voinicii moșului!...

Și zâmbi pe sub mustăți, și îi privi cu atâta dragoste, că ochii lui erau numai lumină și binecuvântare.

– Tată-moșule, da' cocorii un' se duc când se duc?

– În țara cocorilor.

– În țara cocorilor?

– Da.

– Dar rândunelele un' se duc când se duc?

- În țara rândunelelor.
 - În țara rândunelelor?
 - Da...
 - Tată-moșule, aș vrea să-mi crească și mie aripi și să zbor sus de tot, până în slava cerului, zise băiatul netezindu-i barba.
 - Dacă ți-or crește ție aripi, zise fata, mie să-mi prinzi o presură și un sticlete.
 - Da... hâ... hâ... ce fel... și mie?
- Fata se întristă.

Bunicul (fragment), Barbu Ștefănescu Delavrancea

Textul 2

De-a lungul Americii de Nord și de Sud trăiește una dintre cele mai uimitoare creaturi ale lui Dumnezeu, pasărea colibri. Îmi place să o numesc „gingașa minune a lui Dumnezeu”.

Există mai mult de 300 de specii din această pasăre minunată, cu penajul irizat. Pasărea colibri variază ca mărime, cea mai mica fiind colibri-albina, care este cât lungimea degetului mic al unui adult, și culminând cu pasărea colibri uriașă, care poate ajunge și la 22 de centimetri (8,5 țoli) – lățimea unei pagini de revistă. Există nouă specii în America de Nord.

Majoritatea nord-americanilor sunt familiarizați fie cu pasărea colibri gât-de-rubin, localizați la estul Munților Stâncoși, fie cu pasărea colibri arămie, la vest de Munții Stâncoși.

Probabil cele mai cunoscute caracteristici ale colibriului sunt viteza extrem de rapidă a aripilor (50-80 bătăi pe secundă) și abilitatea sa uimitoare de a se mișca. Ea poate plana în aer, poate zbura înapoi și în lateral, și poate zbura la viteze mai mari de 90 de kilometri pe oră (55 de mile pe oră). Într-o plonjare rapidă în curte poate să ajungă la 100 kilometri pe oră (60 de mile pe oră), învârtindu-se înainte și înapoi într-un salt în formă de U. (Această pasăre este un adevărat spectacol!)

Toată această muncă, desigur, folosește o cantitate enormă de energie. Un articol din The Vancouver Sun (3 mai 1991) a subliniat că „Pentru a-și menține stilul de viață intens, păsările colibri, de ambele sexe, ard cantități uriașe de calorii – echivalentul [pentru oameni] a 1.300 de hamburgeri pe zi, și a 60 de litri de apă, folosiți în principal pentru a se răcori. „Expertul în păsări John Morton, de la Wildbirds Unlimited din Vancouver, a spus în același articol:

„Dacă ar fi să lucrăm la nivelul lor de energie, inimile noastre ar bate de 1,260 de ori pe minut; temperatura corpului s-ar ridica la 385 grade C și am izbucni în flăcări.”

Morton a spus că, în mod surprinzător, toată această activitate nu face ca organismul păsărilor să îmbrătrânească mai devreme. „Pot trăi până la 12 ani, deși multe dintre ele trăiesc mai puțin de șase ani”, a mai spus el. Bineînțeles că noi oamenii nu am fost proiectați să funcționăm în acest fel. Dar pasărea colibri prezintă dovezi excelente ale unui design atent realizat pentru a susține stilul ei de viață remarcabil. Multe dintre aceste caracteristici ale designului nu sunt totuși evidente datorită vitezei aripilor în zbor și a mărimii mici a păsărilor.

Pasărea Colibri: gingașa minune a lui Dumnezeu, Denis Dreves, facerealumii.ro

A.

1. Notează, din textul 1, două trăsături fizice ale bunicului.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Pletele albe ale bunicului sunt comparate cu:

- a) laptele
- b) zăpada
- c) albușul de ou
- d) ciorchini de flori albe

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Cea mai mica specie de Colibri este:

- a) colibri-albina
- b) colibri gât-de-rubin
- c) colibri arămie
- d) colibri argintie

Răspuns corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Viteza aripilor unei păsări Colibri poate oscila între:

- a) 50-120 de bătăi pe secundă
- b) 40-60 de bătăi pe secundă
- c) 50-80 de bătăi pe secundă
- d) 70-140 de bătăi pe secundă

Răspuns corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Ochii bunicului sunt blânzi și mângâietori.		
Poarta este trântită de vânt.		
Nepoții i se adresează bunicului cu „tata-moșu”.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Păsările colibri nu pot zbura la viteze mai mari de 90 de kilometri pe oră.		
Pentru a-și menține stilul de viață intens, păsările colibri ard cantități uriase de calorii – echivalentul [pentru oameni] a 1.300 de hamburgeri pe zi.		
Păsările Colibri pot trăi până la 20 de ani.		

6. Extrage, din textul 1, două figuri de stil diferite, menționându-le.

6 puncte

7. Prezintă, în 30 – 70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Consideri că este importantă relația cu bunicii tăi? Motivează-ți răspunsul în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 1.

6 puncte

9. Asociază textul 1 cu o altă operă literară studiată sau citită ca lectură suplimentară, în 50-100 de cuvinte, prezentând o valoare morală / culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria în care fiecare cuvânt conține diftong este:

- a) „Fiindcă”, „zboară”
- b) „crească”, „ochi”
- c) „Credeam”, „Numai”
- d) „adiere”, „cealaltă”

Răspuns corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Conține doar cuvinte obținute prin compunere seria:

- a) „binecuvântare”, „mărime”
- b) „America de Nord”, „plonjare”
- c) „design”, „scuturate”
- d) „tata-moșu”, „colibri-albina”

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Constituie o pereche de paronime cuvintele din exemplul:

- a) opt - copt
- b) veselă - veselă
- c) anual - anuar
- d) lac („apă dulce”) – lac („ojă”)

Răspuns corect:

4. Există o relație de omonimie lexico-gramaticală între cuvintele subliniate din seria:

2 puncte

- a) Am cumpărat altă broască pentru ușa din față.; Aceea este o broască râioasă!
- b) Îți voi acorda mai multă atenție de acum.; Se pare că nu și-a acordat chitara!
- c) După multe antrenamente, Ion sare mult mai bine coarda.; Mai pune niște sare în ciorbă!
- d) Îți voi trimite banii numerar.; Subiectul este exprimat prin numeral.

Răspuns corect:

5. Transformă construcția verbală pasivă din fragmentul de mai jos într-o construcție activă, făcând toate modificările necesare. **6 puncte**

Cartea va fi fost citită de Mihai până va ajunge mamă-sa acasă.

6. Alcătuieste un enunț imperativ, în care substantivul comun „bunic” să fie în cazul acuzativ (1) și un enunț exclamativ, în care adverbul „acolo” să aibă funcția sintactică de atribut (2). **6 puncte**

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul lor: „Dacă ți-or crește ție aripi, zise fata, mie să-mi prinzi o presură și un sticlete” **6 puncte**

8. Enunțul următor reprezintă mesajul unei persoane revoltate pe rețelele sociale. Corectează greșelile de orice natură, rescriindu-l. **6 puncte**

V-om face tot posibilu să ânvingem! Lupta care o purtăm este a lui toți

SUBIECTUL AL II-LEA**(20 de puncte)****Imaginează-ți că ești în vacanță, la bunicii tăi.**

Scrie o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o zi de vacanță, incluzând o secvență narativă și una descriptivă. Data redactării jurnalului este 10 iunie 2023.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

